

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

președinte – Petru Ursache,

judcătorii – Petru Moraru, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și Nadejda Toma

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov împotriva sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Molotov din 26 iunie 1942 în cauza penală în privința lui

Gorbatii Grigorii Vasilevici, născut în anul 1918, originar din s. Sofia, jud. Bălți, RSSM, fără antecedente penale;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 29.12.2014 – 20.01.2015 (instanța de recurs în anulare)*

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Molotov din 26 iunie 1942, Gorbatii Grigorii a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR la 10 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani.

2. Potrivit sentinței, Gorbatii Grigorii a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, locuind în s. Sofia, jud. Bălți, RSSM, în perioada războiului dintre Uniunea Sovietică și Germania nazistă, a desfășurat agitație antisovietică și activități de propagandă defetistă cu caracter contrarevoluționar îndreptată spre discreditarea partidului și guvernului sovietic.

3. Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Molotov din 26 iunie 1942 cu încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că în cadrul examinării cauzei nu a fost dovedit

caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Gorbatîi Grigorii, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

Probe, cu excepția declarațiilor inculpatului, în dosar nu există.

Martori în cadrul ședinței judiciare nu au fost audiați, cauza a fost examinată în lipsa apărătorului, deși participarea acestuia era obligatorie.

Astfel, consideră recurentul că condamnarea lui Gorbatîi Grigorii pentru agitație antisovietică constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

5. Judecînd recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1), coroborat cu art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Gorbatîi Grigorii a fost condamnat la 26 iunie 1942, prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Molotov pentru comiterea unor infracțiuni contrarevoluționare, în lipsa elementelor infracțiunii incriminate.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Gorbatîi Grigorii în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Molotov din 26 iunie 1942, cu încetarea procesului penal în privința lui **Gorbatii Grigorii Vasilevici** condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR.

Gorbatii Grigorii Vasilevici este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 ianuarie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma